

E 1974-154

dr. E. Boekmanstichting
Bibliotheek

dr. E. Boekmanstichting
Bibliotheek

Onderzoek
Kursistenbestand van de
Vrije Akademie door de
Raad voor Maatschappelijke Opbouw

ONDERZOEK
ONDER DE KURSISTEN
VAN DE VRIJE AKADEMIE

dr. E. Boekmanstichting
Bibliotheek

Rapporteur: Drs. W. Vegt

April 1974

Nota nr.: 94

	pagina
Samenvatting, konklusies en aanbevelingen	1
1. Inleiding en probleemstelling	4
2. Onderzoek	4
3. Deelname uit de diverse wijken	5
4. Verklaring van de variatie in gegevens	8
4.1. Sociaal nivo als verklarende faktor	9
4.2. Studenten als verklarende faktor	10
4.3. Nabijheid als verklarende faktor	10
4.4. Konklusie	14
5. Voor wie, tot hoe ver	14
5.1. Jeugdige kursisten	15
5.2. Volwassen kursisten	18
5.3. Konklusie	21
6. Onderzoek Neerbosch-Oost	21
6.1. Resultaten volwassenen	22
6.2. Konklusie	23
6.3. Resultaten jongeren	24

BIJLAGE I	Aantal deelnemers
II	Aantal jeugdige deelnemers per wijk
III	Deelname van buiten Nijmegen
IV	Verhouding man/vrouw; onderwijs
V	Leeftijd kursisten Lindenberg, Hatert, Dukenburg Neerbosch-Oost
VI	Wijkindeling Nijmegen

Samenvatting, konklusies en aanbevelingen.

1. Mede door de groei van het aantal kursisten in de laatste drie jaar en de stijgende materiële kosten richtte de Vrije Akademie zich tot de Raad voor Maatschappelijke Opbouw met het verzoek onderzoek te doen naar verantwoorde uitbreidingsmogelijkheden (akkommodatie, personeel).
2. Hiertoe werd het Nijmeegse kursistenbestand van de Vrije Akademie van de afgelopen drie jaar nagegaan naar adres en leeftijd en werd een enquête onder de kursisten, die de dependance in Neerbosch-Oost bezoeken, verspreid.
Beide activiteiten hadden tot doel te weten te komen welke invloed de aanwezigheid van een akkommodatie, waarin de Vrije Akademie kursussen geeft, heeft op het aantal kursisten.
3. Om deze invloed te achterhalen werd bepaald in welke wijken de Nijmeegse kursisten wonen.
Het blijkt dan, dat bepaalde wijken ten opzichte van het Nijmeegs gemiddelde goed en andere wijken slecht op de bedoelde kursussen vertegenwoordigend zijn.
Goed vertegenwoordigend zijn vooral de wijken Galgenveld, Hunnerberg, Groenewoud, Centrum, Lankforst, Weezenhof, Hazenkamp, St. Anna en Heyendaal.
Slecht vertegenwoordigend zijn vooral de wijken Wolfskuil, Biezen, Nijeveld, Goffert en Hengstdal.
4. Verklaringen voor deze variatie in deelname per wijk blijken onder andere te liggen in het sociaal nivo van de wijk, de aan- en/of afwezigheid van studenten/kamerbewoners, en de nabijheid van een der akkommodaties van de Vrije Akademie.

In deze nota is vooral de samenhang tussen een relatief groot aantal kursisten en de nabijheid van een akkommodatie van de Vrije Akademie van belang.
Wijken in de nabijheid van een dependance of de hoofdvestiging als b.v. de Benedenstad, Hatert, Bottendaal, Aldenhof, Malvert, Neerbosch en het Centrum kennen een relatief groter aantal kursisten dan wijken als de Wolfskuil, de Goffert, en Hengstdal waar van nabijheid geen sprake is.
5. Het blijkt, dat vooral kursisten in de leeftijd tot 15 jaar door de nabijheid van een dependance of het hoofdgebouw gestimuleerd worden een cursus van de Vrije Akademie te gaan volgen (Hatert, Dukenburg en Neerbosch-Oost; bijlage II).
Voor de oudere kursisten geldt dit in minder sterke mate, alhoewel ook bij hen de nabijheid een rol blijft spelen.
6. In Neerbosch-Oost is de Vrije Akademie pas dit cursusjaar gestart. Er trad dientengevolge meer dan een verdubbeling van het aantal kursisten op.

Uit het onderzoek dat onder de Neerbosche kursisten gehouden is, bleken 28 van de 71 respondenten (40%) de nabijheid van de dependance Neerbosch als een of de reden op te geven om cursus in deze wijk te gaan volgen.

Tevens bleek, dat vooral de groep, die al een tijd met het plan een cursus te gaan volgen rond loopt, een groot aandeel in die 28 respondenten heeft (61%).

Ook bleek, dat vroegere kursisten gestimuleerd worden de oude hobby opnieuw op te nemen.

7. Van de 48 jongens en meisjes die de vragenlijst hebben beantwoord, blijken er 41 in Neerbosch-Oost, 2 in Hees, 4 in Heseveld en 1 in Weurt te wonen.
8. Kortom, de aanwezigheid van een dependance of de hoofdvestiging van de Vrije Akademie blijkt een stimulerende werking te hebben op het aantal kursisten uit die wijken waar deze akkommodaties gevestigd zijn.
Dit geldt heel sterk voor de jongere kursisten (tot 15 jaar), maar toch ook voor de volwassen kursisten.
In de omliggende wijken neemt deze stimulerende invloed af.
9. Gezien de toename in het aantal kursisten in de afgelopen drie jaar (van 1500 naar 2100), gezien de invloed van het nabijheidsprincipe (onder andere verdubbeling van het aantal kursisten na opening van een dependance in Neerbosch; stimulering van de jeugd deel te nemen aan de activiteiten van de Vrije Akademie) lijkt een uitbreiding van het aantal dependances in de toekomst gerechtvaardigd.
10. De meest geschikte vestigingsplaats zal moeten worden bepaald aan de hand van gegevens als :
 - spreiding van het hoofdgebouw en dependances over de stad.
 - witte vlekken (wijken en/of stadsdelen waar dependances ontbreken) inventariseren.
 - cijfers betreffende deelname uit de diverse wijken.
 - mening ten aanzien van de zaak welke groepen van de Nijmeegse bevolking vooral gestimuleerd moeten worden deel te nemen aan de kursussen van de Vrije Akademie.
11. Witte vlekken zijn Hees, Heseveld, Wolfskuil, Haven en Industrieterrein, een gedeelte van Galgenveld, Groenewoud, Hengstdal, Nijeveld, de Goffert, Hazenkamp, St. Anna en Brakkenstein.

Hieruit zijn drie geschikte vestigingsplaatsen te halen n.l.

- Nijmegen-West (in de buurt van de Wolfskuilseweg).
- Nijmegen-Oost (in Hengstdal, dichtbij Altrade en Galgenveld).
- Kop van Zuid (Hazenkamp en St. Anna).

Wijken met een lage deelname van volwassenen zijn Hengstdal, Nijeveld, de Goffert, Grootstal - Hatertse Hei, Brakkenstein, Biezen, Haven en Industrieterrein en Lindenholt.

Wijken met een lage deelname van jeugdige kursisten (bijlage II) zijn Altrade, Hengstdal, Nijeveld, Grootstal, Brakkenstein, Biezen, Wolfskuil, Hees, Heseveld en Meijhorst.

Op grond van de gegevens betreffende deelname aan de kursussen van de Vrije Akademie van zowel jongeren als volwassenen kan gesteld worden dat Nijmegen-West met de Wolfskuil als centrum voor een vestiging die zowel kursussen voor volwassenen als voor jongeren aanbiedt, in aanmerking dient te komen.

Eveneens laag is de deelname in Nijmegen-Oost uit Hengstdal (zowel voor volwassenen als voor jongeren) en Altrade (alleen voor jongeren). Een vestiging die vooral of alleen jeugdkursussen aanbiedt lijkt hier verantwoord.

Ook de Kop van Zuid komt als vlek in aanmerking voor een eventuele vestiging. De deelname uit de wijken Hazenkamp en St. Anna is echter zowel voor de jongeren als de volwassenen hoog te noemen. Daarentegen blijft Nijveld in deelname aan de kursussen van de Vrije Akademie voor beide categorieën ver achter.

Hoe het aantal kursisten uit Hazenkamp en St. Anna op een eventuele vestiging in die wijken zal reageren is moeilijk te zeggen, daar de deelname al vrij hoog ligt. Toch lijkt een groei voor de hand te liggen (kijk b.v. naar Neerbosch, denk aan toename jeugd). Voor Nijveld zou misschien de oplossing liggen in gebruikmaking van de bestaande akkommodaties van b.v. het buurt- en clubhuiswerk in die wijk.

Voor de jeugd kan gesteld worden, dat iedere vestiging in iedere wijk een toeloop tot de kursussen tot gevolg zal hebben.

12. Gezien het toch wel grote aantal kursisten (10%), dat tot voor kort niet op de hoogte was van het bestaan van de Vrije Akademie, kan de suggestie gedaan worden meer aandacht te besteden aan publiciteit over de eigen instelling (verkopen van eigen naam).

1. Inleiding en probleemstelling.

Non-profit-instellingen zien zich, evenals de organisaties die op meer commerciële leest geschoeid zijn, voor het probleem gesteld hoe de beste aansluiting met de markt (potentiële kursisten) tot stand gebracht kan worden.

Voor de Vrije Akademie, met de hoofdvestiging in het Cultureel Centrum "de Lindenberg" en dependances in de wijken Hatert, Dukenburg en Neerbosch-Oost betekent dit probleem onder andere waar kunnen, naast de bestaande dependances in Hatert, Dukenburg en Neerbosch-Oost, nieuwe dependances gevestigd worden.

Deze vraag is voor de Vrije Akademie mede aktueel geworden door de groei die het aantal kursisten de laatste drie jaar te zien heeft gegeven, waardoor uitbreiding van de huidige akkommodatie in de toekomst noodzakelijk lijkt, en door de stijgende kosten die met een dergelijke uitbreiding gepaard gaan.

In het licht van bovenstaande kwam de Vrije Akademie bij de Raad voor Maatschappelijke Opbouw met het verzoek tot onderzoek met de volgende probleemstelling : Is het verantwoord een nieuwe dependance ergens in Nijmegen te openen; wat zijn de baten (vooral groei aantal kursisten), wat is eventueel de beste vestigingsplaats.

2. Onderzoek.

Om de probleemstelling bevredigend te beantwoorden kunnen verschillende wegen bewandeld worden.

Gezien de beperkte middelen die de Raad voor Maatschappelijke Opbouw voor het doen van onderzoek tot haar beschikking heeft, werd besloten die onderzoeksstap te doen, die meestal in marktonderzoek gedaan wordt n.l. het analyseren van de beschikbare gegevens over de kursisten van de Vrije Akademie.

Daarnaast is voor een aanvullende inventarisatie aan de kursisten van de dependance in Neerbosch-Oost een vragenlijst voorgelegd.

De interpretatie van de gegevens als adres en leeftijd van de kursisten die de Vrije Akademie tot zijn beschikking heeft, heeft vooral tot doel een antwoord te krijgen op de eerste vraag uit de probleemstelling "Is het verantwoord een nieuwe dependance ergens in Nijmegen te openen; wat zijn de baten". Hiertoe wordt bekeken of in die wijken, waar of het hoofdgebouw of een dependance gevestigd of in de nabijheid is, het aantal kursisten groter is dan in die wijken waar dit niet het geval is.

Tevens kan hieruit dan ook de meest geschikte vestigingsplaats voor eventuele nieuwe dependances afgeleid worden.

De vragenlijst die in Neerbosch-Oost gebruikt is onder de kursisten, moet vooral gezien worden om a aanvullende persoonlijke gegevens, b belangstelling en vrije tijdsbesteding van de kursisten en c motieven om de cursus in Neerbosch-Oost te volgen te achterhalen. De vragenlijst is juist in Neerbosch gebruikt, omdat die dependance dit jaar voor het eerst "draait", waardoor de invloed van de opening/aanwezigheid van een dependance daar het nauwkeurigst te bepalen is. Ook deze gegevens kunnen gebruikt worden om het eerste gedeelte van de probleemstelling te beantwoorden.

Om de probleemstelling te kunnen oplossen is alleen gebruik gemaakt van gegevens over kursisten die in Nijmegen wonen. (Een overzicht van het aantal kursisten dat van buiten Nijmegen komt wordt gegeven in bijlage III).

3. Deelname uit de diverse wijken.

Voor het bepalen van de eventuele groei in het aantal kursisten na de opening van een dependance in een wijk en in de omgeving daarvan is het noodzakelijk per wijk de deelname aan de cursussen van de Vrije Akademie na te gaan.

Een eerste indruk over de deelname uit de diverse wijken leveren tabel 1 en 2.

Tabel 1 geeft de absolute aantallen uit de wijk; tabel 2 de relatieve aantallen.

De cijfers uit tabel 2 zijn verkregen door het absolute aantal kursisten uit een wijk, te delen door het totaal aantal inwoners uit de wijk. Het verkregen getal is in promilles uitgedrukt.

Tabel 1

aantallen kursisten per wijk (absoluut).

wijk	71-72	72-73	73-74	wijk	71-72	72-73	73-74
00 Benedenstad	10	11	12	20 Biezen	17	23	21
01 Centrum	82	93	114	21 Wolfskuil	13	12	17
02 Bottendaal	29	42	52	22 Hees	36	35	42
03 Galgenveld	190	226	205	23 Heseveld	51	56	65
04 Altrade	81	87	69	24 Neerbosch	58	61	127
05 Hunnerberg	92	80	81	25 Haven en Indu- strieterrein	4	2	2
06 Hengstdal	44	39	32	Nijmegen-West	179	189	274
07 Kwakkenberg	10	12	12	31 Tolhuis	-	5	30
08 Groenewoud	87	106	78	32 Zwanenveld	-	-	1
09 Ooyse Schependom	1	3	2	33 Meijhorst	21	20	29
Nijmegen-Oost	626	699	657	34 Lankforst	64	56	42
10 Nijevelde	6	7	11	35 Aldenhof	36	26	42
11 Hazenkamp	112	99	110	36 Malvert	59	50	47
12 Goffert	4	13	4	37 Weezenhof	10	45	74
13 St. Anna	62	47	55	Dukenburg	194	202	265
14 Hatertse Hei	28	62	39	40 Lindenholt	6	1	-
15 Grootstal	42	41	35	Nijmegen	1345	1472	1578
16 Hatert	38	69	69				
17 Heyendaal	17	7	21				
18 Brakkenstein	31	36	38				
Nijmegen-Zuid	340	381	382				

De aantallen voor het kursusjaar '73-'74 zijn per 1-11-1973 geteld.
Een eventuele toename is in de loop van het kursusjaar nog mogelijk.

Tabel 2

aantal kursisten per wijk (relatief).

wijk	71-72	72-73	73-74	wijk	71-72	72-73	73-74
00 Benedenstad	10,1	11,2	12,2	20 Biezen	2,2	3,2	2,9
01 Centrum	13,9	16,5	20,2	21 Wolfskuil	1,5	1,3	1,9
02 Bottendaal	5,5	8,2	10,1	22 Hees	10,5	10,5	12,5
03 Galgenveld	24,8	30,0	27,1	23 Heseveld	5,9	6,6	7,8
04 Altrade	10,0	11,0	8,6	24 Neerbosch	6,8	7,3	15,2
05 Hunnerberg	25,2	22,5	22,5	25 Haven en Indu- strieterrein	10,5	5,3	5,3
06 Hengstdal	4,7	4,2	3,5	Nijmegen-West	4,8	4,8	7,5
07 Kwakkenberg	8,2	10,3	10,3	31 Tolhuis	-	6,2	37,5 [¶]
08 Groenewoud	25,1	30,1	22,2	32 Zwanenveld	-	-	2,8
09 Ooyse Schependom	4,0	11,5	8,0	33 Meijhorst	6,6	6,6	8,4
Nijmegen-Oost	13,7	15,6	14,6	34 Lankforst	25,6	22,4	16,8
10 Nijeveld	0,9	1,2	1,8	35 Aldenhof	9,0	8,5	10,5
11 Hazenkamp	17,3	15,7	17,4	36 Malvert	13,9	11,9	11,9
12 Goffert	1,7	5,6	1,7	37 Weezenhof	13,2	23,4	38,4 [¶]
13 St. Anna	16,6	13,0	15,2	Dukenburg	12,1	11,7	15,4 [¶]
14 Hatertse Hei	4,7	10,7	6,8	40 Lindenholt	5,4	1,0	-
15 Grootstal	7,1	7,1	6,1	Nijmegen	9,0	9,9	10,9
16 Hatert	2,9	5,2	5,2				
17 Heyendaal	16,3	7,4	22,3				
18 Brakkenstein	5,7	6,5	7,0				
Nijmegen-Zuid	6,7	7,7	7,7				

¶ Doordat de cijfers over de wijkbevolking per 1-1-1974 op dit moment ontbreken geven de promilles van Tolhuis, Weezenhof een vertekend beeld. Ook het promillage van Dukenburg zal om dezelfde reden waarschijnlijk iets lager liggen.

Uit tabel 2 valt te lezen, dat het aantal inwoners uit Nijmegen, dat een cursus van de Vrije Akademie volgt, in '71-'72, '72-'73 en '73-'74 respektievelijk 9,0, 9,9 en 10,5 promille is.

Wordt dit promillage als norm gebruikt, waar de verschillende promillages van de diverse konglomeraten van wijken en de wijken apart tegen worden afgezet, van kan gesteld worden, dat de deelname uit Nijmegen-Oost en Dukenburg boven het gemiddelde ligt.

De deelname van kursussen van de Vrije Akademie uit Nijmegen-Zuid en West ligt onder het gemiddelde.

Vooraf Nijmegen-West bleef in de krususjaren '71-'72 en '72-'73 ver achter met 4,8 promille. Het laatste jaar heeft vooral de toename van kursisten in Neerbosch-Oost het gemiddelde in Nijmegen-West iets opgehaald.

In Nijmegen-Oost zijn het door de jaren heen vooral de wijken Galgenveld, Hunnerberg en Groenewoud die met gemiddeld meer dan 25 promilles ver boven het stedelijk gemiddelde uitsteken. Ook het Centrum geeft het laatste jaar een promillage van 20 te zien.

In Dukenburg zijn het vooral Lankforst en Weezenhof die een grote deelname kennen (Weezenhof onder voorbehoud).

In Nijmegen-Zuid zijn vooral Hazenkamp, St. Anna en Heyendaal gekenmerkt door een grotere deelname dan het stedelijke gemiddelde.

Zwak vertegenwoordigd op de Vrije Akademie zijn de bewoners uit de wijken Wolfskuil (1,9), Biezen (2,9) (Nijmegen-West), Nijeveld (1,8), Goffert (1,7) (Nijmegen-Zuid) en Hengstdal (3,5) (Nijmegen-Oost).

4. Verklaring van de variatie in gegevens.

De cijfers van tabel 2 geven een grote gevarieerdheid in deelname per wijk te zien.

De vraag kan gesteld worden of deze variatie op de één of andere manier te verklaren is.

Een verklaring voor de gevarieerdheid van het cijfermateriaal kan zijn het dichtbij of veraf liggen van een dependance of het hoofdgebouw van de Vrije Akademie.

Wanneer in tabel 2 naar een ondersteuning van dergelijke verklaring wordt gezocht, wordt het algauw duidelijk, dat anderefactoren zoals het sociale nivo van een wijk en de aanwezigheid van studenten in een wijk een rol meespelen in het aantal kursisten uit een wijk. Voordat het verband tussen nabijheid en aantal kursisten nagegaan wordt, is het dan ook nodig de versluiserende effecten van het sociaal nivo van een wijk en de aanwezigheid van studenten te herkennen en uit te schakelen of te verminderen.

4.1. Sociaal nivo als verklarende faktor.

De wijken in Nijmegen zijn in 1965 met behulp van gegevens uit 1960 door Publieke Werken en Volkshuisvesting op een soort sociale ladder gerangschikt. Hoog op de ladder betekent een hoog sociaal nivo. Aan deze ladder kleven twee nadelen. In de eerste plaats zijn de gegevens, waar de ladder mee gekonstrueerd is, erg verouderd, en in de tweede plaats komen de nieuwbouwwijken in Dukenburg er niet op voor. Om aan deze twee bezwaren tegemoet te komen is in deze nota de ladder met behulp van cijfers over de participatie in de verschillende wijken van het V.W.O. en Havo enerzijds en het L.B.O. anderzijds in het schooljaar '71-'72 enigszins aangepast.

Dat aan de ontstane ladder bezwaren kleven lijkt voor de hand te liggen. Om een goede ladder te konstrueren zullen meer kriteriën gebruikt moeten worden dan alleen participatie aan het V.W.O. en H.A.V.O. Toch lijkt de onderstaande ladder voor het in deze paragraaf gestelde doel voldoende.

Zo blijkt de nieuwe ladder niet veel grote afwijkingen te vertonen van die uit 1965, die wel met behulp van meerdere kriteriën ontstaan is. De meeste grote verschuivingen die optreden zijn het gevolg van het binnendringen van de Dukenburgse wijken.

Onafhankelijk van het binnendringen van de Dukenburgse wijken stijgt Groenewoud van de 10de naar de 2e plaats, en weet Hengstdal zich op de 18de plaats te handhaven, wat een relatieve stijging betekent.

Worden de wijken nu naar opklimmend sociaal nivo gerangschikt met het pro-nilloge deelnemers in het kursusjaar '73-'74 daarachter, dan wordt het volgende verkregen:

1. Wolfskuil	1,9	16. Brakkenstén	7,0
2. Goffert	1,7	17. Neerbosch	15,2
3. Nijeveld	1,8	18. Altrade	8,6
4. Biezen	2,9	19. Centrum	20,2
5. Benedenstad	12,2	20. Hees	12,5
6. Hatert	5,2	21. St. Anna	15,2
7. Bottendaal	10,1	22. Hazenkamp	17,4
8. Tolhuis	6,2	23. Lankforst	16,8
9. Heseveld	7,8	24. Hunnerberg	22,5
10. Hatertse Hei	6,8	25. Heyendaal	22,3
11. Aldenhof	10,5	26. Galgeveld	27,1
12. Hengstdal	3,5	27. Weezenhof	23,4
13. Meijhorst	8,4	28. Groenewoud	22,1
14. Grootstal	6,1	29. Kwakkenberg	10,3
15. Malvert	11,9		

De invloed van het sociaal nivo op het aantal kursisten uit een wijk wordt uit dit overzicht duidelijk.

Ondanks uitschieters naar boven en beneden blijkt een hoge positie op de ladder samen te gaan met een groot aantal kursisten (b.v. Galgeveld, Groenewoud, Weezenhof, St. Anna). Een lage positie betekent een geringe deelname aan de activiteiten van de Vrije Akademie (b.v. Wolfskuil, de Goffert, Nijeveld).

4.2. Studenten als verklarende faktor.

Bij de Vrije Akademie leeft de overtuiging dat "studenten" een relatief groot aandeel hebben in het aantal kursisten.

Geheel onterecht lijkt deze gedachte niet.

Dit blijkt wellicht uit de oververtegenwoordiging van de leeftijdskategorie 20-24 jaar. Ruim 20% van de kursisten die de Lindenberg bezoeken valt in deze leeftijdskategorie (zie Bijlage V).

Gebruik makend van de kennis omtrent het sociaal nivo van de kursisten kan gesteld worden, dat in die categorie 20-24 jaar een belangrijk aandeel door de studenten gevormd wordt.

Harde gegevens zijn over de huisvesting nauwelijks aanwezig.

Alleen de studenten die gebruik maken van woonruimte beschikbaar gesteld door de studentenhuysvesting zijn geïnventariseerd.

Uit deze gegevens (Publieke Werken en Volkshuisvesting) blijkt, dat vooral Galgeveld en Groenewoud druk bewoond worden door studenten (respektievelijk 816 en 872). Ook Altrade is met 166 een uitschieter. De andere wijken zijn door de geringe aantallen niet de moeite van het noemen waard.

Waar de overige niet geregistreerde 9000 studenten wonen is niet op korte termijn te achterhalen.

Hun aandeel in de diverse wijken in het aantal kursisten is dan ook moeilijk of niet te bepalen.

Op grond van de beschikbare gegevens kan alleen ten aanzien van Galgeveld en Groenewoud de aanwezigheid van studenten als verklarende faktor gelden.

4.3. Nabijheid als verklarende faktor.

Naast het sociaal nivo en de aanwezigheid van studenten als verklarende faktor voor de variatie in de cijfers van tabel 2 is in deze nota vooral de nabijheid van een dependance of het hoofdgebouw van de Vrije Akademie als verklarende faktor van belang.

Blijkt immers, dat in die wijken waar de Vrije Akademie werkzaam is het aantal kursisten groter is dan in die wijken waar dit niet het geval is, dan is op grond van dezelfde gegevens opening van een nieuwe dependance elders in de stad te rechtvaardigen.

Uit tabel 2 valt niet zonder meer te lezen, dat een wijk in de nabijheid van een dependance van de Vrije Akademie een groter aantal kursisten heeft, dan een wijk die hier verder van af ligt. Vooral het sociaal nivo van een wijk kan het nabijheidsprincipe versluieren.

Wil men ondanks het versluiserend effekt van het sociale nivo van een wijk toch te weten komen, of het nabijheidsprincipe werkt, dan zal de invloed van dat effekt uitgeschakeld of verminderd dienen te worden. Deze invloed verminderen kan b.v. door die wijken, die ongeveer hetzelfde sociale nivo hebben samen te nemen. Binnen een dergelijke groep zal het verschil in sociaal nivo dan vrij gering zijn.

Door een dergelijke rangschikking moet het promillage per wijk binnen een groep ongeveer gelijk zijn.

Per groep mogen er verschillen optreden.

Afwijkingen binnen een groep en tussen groepen, die niet alleen het gevolg kunnen zijn van het sociaal nivo (te grote afwijkingen) moeten op een andere manier verklaard worden.

Het nabijheidsprincipe als verklarende faktor is dan één van de waarschijnlijke mogelijkheden.

Worden de wijken naar opklimmend sociaal nivo in groepen van 5 gerangschikt (5 is een aantal waardoor binnen een groep voldoende homogeniteit gegarandeert lijkt), dan wordt het volgende verkregen :

I	Wolfskuil	1,9	IV	Brakkenstein	7,0
	Goffert	1,7		Neerbosch	15,2 nabij
	Nijeveld	1,8		Altrade	8,6
	Biezen	2,9		Centrum	20,2 nabij
	Benedenstad	12,2 nabij		Hees	12,5 nabij
II	Hatert	5,2 nabij	V	St. Anna	15,2
	Bottendaal	10,1 nabij		Hazenkamp	17,4
	Tolhuis	6,2		Lankforst	16,8
	Heseveld	7,8 nabij		Hunnerberg	22,5
	Hatertse Hei	6,8		Heyendaal	22,3
III	Aldenhof	10,5 nabij	VI	Galgeveld	27,1 studs
	Hengstdal	3,5 veraf		Weezenhof	23,4
	Meijhorst	8,4		Groenewoud	22,2 studs
	Grootstal	6,1		Kwakkenberg	10,3
	Malvert	11,9 nabij			

Achter de wijken staan de promillages wijkbewoners, die een cursus volgen bij de Vrije Akademie. Behalve voor de wijken Weezenhof en Tolhuis zijn de promillages van het kursusjaar 1973 - 1974.

Na de uitschakeling of liever vermindering van de invloed van het sociaal nivo op het aantal kursisten door de groepsgewijze rangschikking blijken er in bepaalde groepen duidelijke uitschieters in de aantallen kursisten per wijk voor te komen.

Om ook de minder duidelijke uitschieters te achterhalen is per groep het gewogen gemiddelde (gemiddelde promillage) uitgerekend.

Voor groep I bedraagt dit gemiddelde promillage 2,6; voor groep II 7,0; voor groep III 6,9; voor groep IV 12,7; voor groep V 18,3; en voor groep VI 26,0.

Worden deze gemiddelden als ijkgetallen voor de wijken van hun respectievelijke groepen gebruikt, dan blijkt in groep I (gewogen gemiddelde 2,6) alleen de Benedenstad een duidelijk voorbeeld te zijn van een wijk, waarop het nabijheidsprincipe van invloed is.

Ongetwijfeld zal de aanwezigheid van het Cultureel Centrum De Lindenberg, waar de Vrije Akademie zijn hoofdvestiging heeft, stimulerend werken op het aantal kursisten.

In groep II (gewogen gemiddelde 7,0) is alleen Bottendaal een duidelijke positieve uitschieter. In deze wijk kan het relatief grote aantallen kursisten mede verklaard worden met behulp van de nabijheid van de Lindenberg.

Hatert is in deze groep een heel ander geval. Enige invloed van het nabijheidsprincipe lijkt hier niet op te gaan. Hatert schijnt echter het slachtoffer van het indelingskriterium (het getal 5) te zijn geworden. In plaats van in groep II had deze wijk evengoed, en misschien beter, in groep I geplaatst kunnen worden.

Wordt het aantal kursisten in Hatert vergeleken met b.v. een wat sociaal nivo betreft ongeveer gelijke wijk als de Biezen, dan blijkt, dat het aantal kursisten in Hatert ongeveer twee keer hoger ligt dan in de Biezen.

De invloed van de aanwezigheid van de dependance van de Vrije Akademie kan in deze wijk dan ook waarschijnlijk niet ontkend worden.

Weer een ander geval is Heseveld. Na de opening van de dependance in Neerbosch in het huidige kursusjaar ('73-'74) geeft het aantal kursisten een lichte stijging van 1,2 promille te zien.

Daar in het kursusjaar daarvoor ook al een lichte toename te signaleren valt, is het de vraag in welke mate de stijging van dit jaar met behulp van het nabijheidsprincipe verklaard kan worden.

In groep III (gewogen gemiddelde 6,9) zijn Aldenhof en Malvert positieve uitschieters, waarvoor het nabijheidsprincipe (dependance Dukenburg) als verklaring gehanteerd kan worden.

Het tegenovergestelde lijkt met Hengstdal het geval. De gemiddeld vrij grote afstand tot een akkommodatie van de Vrije Akademie, lijkt een remmende werking op het aantal kursisten uit deze wijk te hebben.

In groep IV (gewogen gemiddelde 12,7) is vooral Neerbosch een voorbeeld waarin de werking van het nabijheidsprincipe duidelijk opvalt. Uit twee feiten mag deze werking blijken. In de eerste plaats is Neerbosch in zijn groep als een positieve uitschieter te beschouwen. In de tweede plaats blijkt na de opening van de dependance in de wijk een verdubbeling van het aantal kursisten op te treden (kursusjaar 1973-1974).

Ook in Hees lijkt de stijging van twee promille verklaard te kunnen worden door de opening van de dependance in Neerbosch, en daarmee door de invloed van het nabijheidsprincipe.

Ook uit het promillage in het Centrum (20,2 promille) blijkt de werking van het nabijheidsprincipe.

In groep V (gewogen gemiddelde 18,3) skoren de wijken Hunnerberg en Heyendaal hoger dan het gemiddelde in hun groep.

In hoeverre het indelingskriterium hierin bijdraagt kan niet gezegd worden.

Voor Heyendaal kan, los van het indelingskriterium, het vrij grote aantal kamerbewoonsters (verpleegsters) als verklaring dienen.

In groep VI dragen voor de wijken Galgeveld en Groenewoud de studenten aanzienlijk bij in het hoge promillage kursisten.

Onafhankelijk van de indeling in groepen naar sociaal nivo kan opgemerkt worden, dat de wijken Hunnerberg, Altrade en Hengstdal de afgelopen drie jaar bijna steeds een daling in het aantal kursisten te zien geven.

In deze paragraaf ligt het voor de hand te vragen of deze daling samenhangt met het opheffen van de dependance in 1971 in deze omgeving (vestiging Berg en Dalseweg).

4.4. Konklusie.

De variatie in deelname aan de kursussen van de Vrije Akademie per wijk is in het voorgaande met behulp van een drietal factoren verklaard.

In het algemeen kan gesteld worden, dat het sociaal nivo en de aanwezigheid van grote aantallen jonge alleenstaanden samenhangen met de deelname aan de kursussen uit de verschillende wijken. Zo bleek hierboven, dat die wijken, die een hoger sociaal nivo kennen een gemiddeld groter aandeel in de kursisten van de Vrije Akademie te hebben, dan de wijken die gekenmerkt worden door een lager sociaal nivo.

Eveneens blijken wijken als Galgeveld, Groenewoud en Heyendaal met een relatief groot aantal studerenden en verpleegster een groot aantal kursisten te kennen.

Een derde samenhang is in 4.3. gekonstateerd. Een relatief groter aantal kursisten blijkt samen te hangen met de nabijheid van een dependance of hoofdgebouw van de Vrije Akademie. Wijken in de nabijheid van een dergelijke akkommodatie als b.v. de Benedenstad, Hatert, Bottendaal, Aldenhof, Malvert, Neerbosch en het Centrum kennen een relatief groter aantal kursisten dan wijken als de Wolfskuil, de Goffert en Hengstdal, waar van nabijheid geen sprake is.

Kortom, sociaal nivo, aanwezigheid van jonge alleenstaanden en nabijheid van akkommodatie spelen een rol bij het aantal kursisten per wijk. Welke faktor de meeste invloed heeft blijft een open vraag. Wel is gebleken, dat afstand onafhankelijk van sociaal nivo van belang is.

5. Voor wie, tot hoe ver.

Tot nu toe zijn de gegevens betreffende de kursisten van de Vrije Akademie per wijk steeds als één categorie behandeld. Een onderscheid dat evenwel gemaakt moet worden, is dat tussen volwassenen en onvolwassenen (tot 15 jaar) kursisten. De vraag tot op welke afstand en in welke mate het nabijheidsprincipe voor beide categorieën werkzaam is hier niet zonder beleidsbelang. Immers mocht blijken, dat de ene categorie veel sterker op een akkommodatie in de onmiddellijke woonomgeving is aangewezen dan de andere categorie, dan kan dat gevolgen hebben voor het spreidingsbeleid van de diverse kursussen van de Vrije Akademie.

Op twee vragen zal in deze paragraaf dus een antwoord moeten worden gegeven. In de eerste plaats op de vraag tot in welke wijken respectievelijk de nabijheid van het hoofdgebouw, en de nabijheid van de dependances in Hatert, Dukenburg en Neerbosch werken, en in de tweede plaats de vraag voor welke categorie kursisten het nabijheidsprincipe het meest geldt.

5.1. Jeugdige kursisten.

Om beide vragen te kunnen beantwoorden zijn zowel de jongere-, als de volwassen kursisten van het kursusjaar '73-'74 over de diverse wijken verdeeld.

Vervolgens is nagegaan, hoeveel procent van het aantal kursisten uit een wijk naar de verschillende akkommodaties van de Vrije Akademie gaan.

Uit tabel 4 blijkt dan, dat van de jeugdige kursisten uit Nijmegen-Oost 92% naar de Lindenberg (Centrum/Benedenstad) gaat, 6% bezoekt de dependance in Hatert en 2% die in Neerbosch.

In Nijmegen-Zuid gaat 51% naar de Lindenberg, 43% naar de dependance in Hatert, 5% naar de dependance in Dukenburg en 1% naar die in Neerbosch-Oost.

In Nijmegen-West gaat 19% naar de Lindenberg en 81% naar de dependance in Neerbosch.

In Dukenburg gaat 19% naar de Lindenberg, 11% naar Hatert en 70% naar de dependance in Dukenburg.

De Lindenberg heeft over het geheel genomen de grootste voorkeur van de jongere kursisten. Vooral in de wijken, die in de nabijheid van de Lindenberg liggen gaan veel jongeren naar deze akkommodatie van de Vrije Akademie.

In die wijken waar een dependance tegen de aantrekkingskracht van de Lindenberg konkurreert, is het bezoek aan het hoofdgebouw in de regel lager.

Dit geldt heel sterk voor die wijken waar de dependance gevestigd is, b.v. Hatert, Dukenburg en Neerbosch-Oost (tabel 4).

Tabel 3

aantallen kursisten in de leeftijd tot 15 jaar per wijk, per dependance
(kursusjaar '73 - '74).

	Lin	Hat	Duk	NO		Lin	Hat	Duk	NO
00 Benedenstad	-	-	-	-	20 Biezen	3	-	-	-
01 Centrum	21	-	-	-	21 Wolfskuil	4	-	-	-
02 Bottendaal	-	-	-	-	22 Hees	-	-	-	2
03 Galgeveld	24	2	-	2	23 Heseveld	-	-	-	4
04 Altrade	6	-	-	-	24 Neerbosch	5	-	-	47
05 Hunnerberg	5	-	-	-	25 Haven en Indu- strieterrein	-	-	-	-
06 Hengstdal	-	-	-	-	Nijmegen-West	12	-	-	53
07 Kwakkenberg	2	-	-	-	31 Tolhuis	3	-	5	-
08 Groenewoud	12	2	-	-	32 Zwanenveld	-	-	-	-
09 Ooyse Schependom	-	-	-	-	33 Meijhorst	-	-	3	-
Nijmegen-Oost	70	4	0	2	34 Lankforst	-	1	9	-
10 Nijeveld	-	1	-	-	35 Aldenhof	8	3	13	-
11 Hazenkamp	19	8	-	-	36 Malvert	-	1	14	-
12 Goffert	1	-	-	-	37 Weezenhof	6	5	20	-
13 St. Anna	13	7	-	-	Dukenburg	17	10	64	-
14 Hatertse Hei	6	6	4	-	40 Lindenholt	-	-	-	-
15 Grootstal	-	1	-	-	Nijmegen	149	56	68	56
16 Hatert	8	17	-	1					
17 Heyendaal	-	2	-	-					
18 Brakkenstein	3	-	-	-					
Nijmegen - Zuid	50	42	4	1					

Tabel 4

percentage kursisten in de leeftijd tot 15 jaar dat naar de respektievelijke dependances gaar :

	Lin	Hat	Duk	N.O.		Lin	Hat	Duk	N.O.
00 Benedenstad	-	-	-	-	20 Biezen	100	-	-	-
01 Centrum	100	-	-	-	21 Wolfskuil	100	-	-	-
02 Botendaal	-	-	-	-	22 Hees	-	-	-	100
03 Galgeveld	84	8	-	8	23 Heseveld	-	-	-	100
04 Altrade	100	-	-	-	24 Neerbosch	10	-	-	90
05 Hunnerberg	100	-	-	-	25 Haven en Industrieterrein	-	-	-	-
06 Hengstdal	-	-	-	-	Nijmegen-West	19	-	-	81
07 Kwakkenberg	100	-	-	-	31 Tolhuis	37	-	63	-
08 Groenewoud	86	14	-	-	32 Zwanenveld	-	-	-	-
09 Ooyse Schependom	-	-	-	-	33 Meijhorst	-	-	100	-
Nijmegen-Oost	92	6	-	2	34 Lankforst	-	10	90	-
10 Nijeveld	-	100	-	-	35 Aldenhof	33	13	54	-
11 Hazenkamp	70	30	-	-	36 Malvert	-	7	93	-
12 Goffert	100	-	-	-	37 Weezenhof	20	16	64	-
13 St. Anna	65	35	-	-	Dukenburg	19	11	70	-
14 Hatertse Hei	37	37	26	3	40 Lindenholt	-	-	-	-
15 Grootstal	-	100	-	-	Nijmegen	45	17	21	17
16 Hatert	30	65	-	5					
17 Heyendaal	-	100	-	-					
18 Brakkenstein	100	-	-	-					
Nijmegen-Zuid	51	43	5	1					

5.2. Volwassen kursisten.

Uit tabel 6 blijkt, dat in Nijmegen-Oost 89% van de volwassen kursisten naar de Lindenberg gaat, 3% naar de dependance in Hatert, 3% naar de dependance in Dukenburg en 5% naar die in Neerbosch-Oost.

Uit Nijmegen-Zuid gaat 68% van de volwassenen naar het hoofdgebouw, 23% naar de dependance in Hatert, en 5 en 4% respektievelijk naar de dependance in Dukenburg en Neerbosch.

In Nijmegen-West gaat 68% van de volwassenen van de volwassenen naar het hoofdgebouw, 6% van de kursisten naar de dependance in Hatert, 3% naar die in Dukenburg en 23% naar de dependance in Neerbosch-Oost.

Uit Dukenburg gaat 33% naar de Lindenberg en respektievelijk 15,46 en 6% naar de dependance in Hatert, Dukenburg en Neerbosch-Oost.

Evenals bij de jongere kursisten blijken ook de volwassen kursisten aangetrokken te worden door de akkommodaties van de Vrije Akademie in hun onmiddellijke nabijheid.

Uit Nijmegen-Zuid, Nijmegen-West en vooral Dukenburg gaan minder volwassenen naar de Lindenberg dan uit Nijmegen-Oost, het stadsdeel, dat het dichtst bij het hoofdgebouw ligt.

Over het geheel genomen zijn de jongeren gevoeliger voor de nabijheid van een akkommodatie van de Vrije Akademie dan de ouderen (vergelijk tabel 4 en 6).

Tabel 5

aantallen kursisten ouder dan 15 jaar per wijk, per dependance
(kursusjaar '73 - '74).

	Lin	Hat	Duk	NO		Lin	Hat	Duk	NO
00 Benedenstad	11	1	-	-	20 Biezen	16	2	-	-
01 Centrum	83	3	4	3	21 Wolfskuil	11	-	-	2
02 Bottendaal	43	3	2	4	22 Hees	32	2	1	5
03 Galgeveld	161	5	4	7	23 Heseveld	48	3	3	7
04 Altrade	51	-	5	7	24 Neerbosch	34	4	2	35
05 Hunnerberg	75	-	-	1	25 Haven en Indu- strieterrein	2	-	-	-
06 Hengstdal	26	2	3	1	Nijmegen-West	143	11	6	49
07 Kwakkenberg	10	-	-	-					
08 Groenewoud	55	4	2	3	31 Tolhuis	5	5	12	-
09 Ooyse Schependom	2	-	-	-	32 Zwanenveld	-	-	1	-
Nijmegen-Oost	517	18	20	26	33 Meijhorst	8	6	10	2
10 Nijeveld	6	-	1	3	34 Lankforst	14	4	13	1
11 Hazenkamp	69	6	4	4	35 Aldenhof	3	2	11	2
12 Goffert	3	-	-	-	36 Malvert	11	2	18	1
13 St. Anna	19	13	3	-	37 Weezenhof	16	7	15	5
14 Hatertse Hei	17	6	-	-	Dukenburg	57	26	80	11
15 Grootstal	22	11	-	1					
16 Hatert	15	22	6	-	40 Lindenholt	-	-	-	-
17 Heyendaal	19	-	-	-	Nijmegen	912	121	120	97
18 Brakkenstein	25	8	-	2					
Nijmegen-Zuid	195	66	14	10					

Tabel 6

percentages kursisten ouder dan 15 jaar die naar de respektievelijke dependances gaan.

	Lin	Hat	Duk	NO		Lin	Hat	Duk	NO
00 Benedenstad	92	8	-	-	20 Biezen	89	11	-	-
01 Centrum	89	3	4	3	21 Wolfskuil	85	-	-	15
02 Bottendaal	83	6	4	8	22 Hees	80	5	3	12
03 Galgeveld	91	3	2	4	23 Heseveld	79	5	5	11
04 Altrade	81	-	8	11	24 Neerbosch	45	6	3	46
05 Hunnerberg	98	-	-	2	25 Haven en Industrieter.	100	-	-	-
06 Hengstdal	81	6	10	3	Nijmegen-West	68	6	3	23
07 Kwakkenberg	100	-	-	-	31 Tolhuis	23	23	54	-
08 Groenewoud	86	6	3	5	32 Zwanenveld	-	-	100	-
09 Ooyse Schependom	100	-	-	-	33 Meijhorst	31	23	38	8
Nijmegen-Oost	89	3	3	5	34 Lankforst	44	12	41	3
10 Nijeveld	60	-	10	30	35 Aldenhof	17	11	61	11
11 Hazenkamp	83	7	5	5	36 Malvert	34	7	56	3
12 Goffert	100	-	-	-	37 Weezenhof	37	16	35	12
13 St. Anna	54	37	9	-	Dukenburg	33	15	46	6
14 Hatertse Hei	73	27	-	-	40 Lindenholt	-	-	-	-
15 Grootstal	65	32	-	3	Nijmegen	73	10	10	7
16 Hatert	35	51	14	-					
17 Heyendaal	100	-	-	-					
18 Brakkenstein	71	23	-	6					
Nijmegen-Zuid	68	23	5	4					

5.3. Konklusie.

Over het geheel genomen heeft de Lindenberg voor de kursisten van de Vrije Akademie de meeste aantrekkingskracht.
Dit geldt voor de volwassenen meer dan voor de jongeren.

De aantrekkingskracht van de Lindenberg doet zich echter het sterkst gelden in die wijken die dichterbij de Lindenberg liggen dan bij één van de dependances (vooral Nijmegen-Oost).

De dependances van de Vrije Akademie zijn vooral aantrekkelijk voor de jeugdige bewoners van die wijken waar een dependance gevestigd is (Hatert, Dukenburg en Neerbosch-Oost).
Voor de volwassenen vormen de dependances echter in beperktere mate een aantrekkelijk alternatief.

6. Onderzoek Neerbosch-Oost.

Behalve met behulp van de gegevens over woonplaats en leeftijd van de kursisten kan ook met het materiaal, verkregen door een onderzoek onder de kursisten van de dependance in Neerbosch-Oost, achter de werking van het nabijheidsprincipe gekomen worden.

In de in dat onderzoek gehanteerde vragenlijst is onderscheid gemaakt tussen twee hoofdgroepen kursisten, n.l. die kursisten, die al eens een cursus volgden en die kursisten die dit jaar voor het eerst gebruik maken van de diensten van de Vrije Akademie.

De eerste hoofdgroep is opgesplitst in (1) die kursisten die het vorig jaar al (nog) een cursus volgden en (2) die kursisten die wel daarvoor al een cursus volgden maar het jaar '73 - '74 om de één of andere reden verhinderd waren.

De tweede hoofdgroep is opgedeeld in (3) die kursisten die al wel op de hoogte waren van het bestaan van de Vrije Akademie maar desondanks nog niet een cursus volgden en (4) die kursisten die ook nog niet op de hoogte waren van het bestaan van de Vrije Akademie.

In totaal hebben 119 kursisten de vragenlijst ingevuld; 71 volwassenen en 48 jongeren (tot 15 jaar).

De hierboven gemaakte indeling in subgroepen geldt alleen voor de volwassenen.

De jongeren hebben een aparte, verkorte lijst moeten invullen.

Zowel van de vragenlijst die aan de volwassenen als aan de jongeren is voorgelegd, is het de bedoeling de redenen voor het gaan volgen van een cursus in Neerbosch-Oost te weten te komen.

In de vragenlijst voor de volwassen kursist is aan elke subgroep duidelijk naar deze redenen gevraagd, in de lijst voor de jongeren kursisten moeten de redenen volgen uit het vorig jaar wel of niet volgen van cursussen van de Vrije Akademie.

6.1. Resultaten volwassenen.

De eerste subgroep, die kursisten die vorig jaar al (nog) een cursus volgden, bestaat uit 12 respondenten.

Van deze 12 respondenten gingen het vorig kursusjaar 6 naar de Lindenberg, 1 naar Dukenburg, 1 naar Hatert en 4 volgden een cursus buiten Nijmegen.

Op zoek naar de redenen voor het veranderen van dependance is de kursisten gevraagd of de dependance in Neerbosch-Oost dichter bij het huis van de kursisten ligt dan de andere dependances of hoofdgebouw.

Op deze vraag antwoorden 4 respondenten bevestigend, 8 ontkennend.

Vervolgens werd de vraag gesteld of de ligging van het huis ten opzichte van de dependance in Neerbosch een een of de reden geweest is, waarom de kursist naar Neerbosch is gekomen.

Slechts 2 respondenten vonden deze ligging de reden voor het volgen van een cursus in Neerbosch.

Andere belangrijker redenen waren	- plaatsgebrek op Lindenberg	<u>7</u>
	- cursus wordt alleen in Neerbosch gegeven	<u>4</u>
	- anders	<u>6</u>

De tweede subgroep, die kursisten die niet het kursusjaar '72 - '73 naar de Vrije Akademie gingen maar daarvoor, bestaat uit 10 respondenten.

Van deze 10 respondenten gingen er 3 naar de Lindenberg, 1 naar Hatert, 3 naar een andere instelling in Nijmegen en 3 naar een andere instelling buiten Nijmegen.

Aan deze respondenten is gevraagd waarom ze in het verleden met het volgen van een cursus gestopt zijn. Tijdsgebrek was in 4 gevallen de reden, verhuizing in 2 gevallen, 1 had geen interesse meer en 3 noemden een andere reden.

Op de vraag of het filiaal van de Vrije Akademie in Neerbosch-Oost dichter bij het huis van de kursist ligt dan de andere filialen en het hoofdgebouw gaven 7 respondenten een bevestigend antwoord en 2 een ontkennend.

1 respondent heeft geen antwoord gegeven.

Voor 6 respondenten blijkt de opening van de dependance in Neerbosch de reden te zijn waarom men weer met een cursus begonnen is.

Andere redenen zijn	- belangstelling	4
	- vrijetijdsbesteding	3
	- weer tijd	2

De derde subgroep, die kursisten die al wel op de hoogte waren van het bestaan van de Vrije Akademie maar desondanks nog niet een cursus volgden, bestaat uit 41 respondenten.

Van deze 41 respondenten waren 25 al een tijd(je) van plan een cursus te gaan volgen.

Op de vraag waarom men ondanks deze plannen toch gewacht heeft met het gaan naar een cursus antwoordden.

7 respondenten dat ze geen of weinig tijd hadden,

8 respondenten dat ze de afstand tot de Vrije Akademie te groot vonden,

7 respondenten dat de cursus die ze wilden volgen vol was,

8 respondenten iets anders en

14 respondenten niets.

Op de vraag waarom men dit kursusjaar wel deelneemt aan de activiteiten van de Vrije Akademie antwoordden

15 respondenten, dat ze nu wel tijd hebben

10 respondenten, dat ze de cursus nu dichtbij huis kunnen volgen

7 respondenten, dat de cursus die ze zich wensten alleen in Neerbosch Oost te volgen is.

13 respondenten iets anders.

Voor 17 van de 41 respondenten bleek het huis zo ideaal ten opzichte van de dependance in Neerbosch te liggen dat dit de reden is waardoor men in Neerbosch een cursus van de Vrije Akademie volgt.

De vierde groep kursisten, die nog niet op de hoogte van het bestaan van de Vrije Akademie waren, bestaat uit 7 respondenten.

Het blijkt, dat de festiviteiten rond de opening van het Wijkcentrum in Neerbosch deze groep kursisten gedeeltemij (4 van de 7) achter het bestaan van de Vrije Akademie heeft gebracht.

Voor 3 van deze 7 kursisten is de nabije ligging van de dependance de reden waarom ze in Neerbosch een cursus volgen.

6.2. Konklusie.

In totaal zeggen 28 van de 71 respondenten (40%) dat de nabijheid van de dependance voor hun een reden of de reden is een cursus in Neerbosch-Oost te gaan volgen.

Voor de groep die in het verleden al eens een cursus volgde bij de Vrije Akademie of een ander soortgelijke instelling is door de grotere bereikbaarheid van de Vrije Akademie geneigd een oude hobby weer te gaan bedrijven. Uit deze groep (subgroep 2) geeft 60% (6 van de 10 respondenten) de nabijheid van de dependance als een reden op een cursus te zijn begonnen in Neerbosch-Oost.

De groep die het minst gevoelig is voor nabijheid/bereikbaarheid is subgroep 1 (vorig jaar ook al kursist). Slechts 17% (2 van de 12) geeft de grotere bereikbaarheid als reden op de cursus in Neerbosch te gaan volgen.

In subgroep 3 en 4 (nog nooit een cursus gevolgd en respektievelijk wel en niet op de hoogte van het bestaan van de Vrije Akademie) liggen deze percentages op ongeveer 42.

Kortom, - 40% van de kursisten in Neerbosch-Oost voert de grotere bereikbaarheid als reden een cursus in Neerbosch te gaan volgen aan.

- vooral de groep die al een tijd rond loopt met het plan een cursus te gaan volgen levert een groot aandeel in deze 40% (61%).
- vroegere kursisten worden gestimuleerd de oude hobby op te nemen.
- 10% van de respondenten was tot voor kort niet op de hoogte van de activiteiten van de Vrije Akademie.

6.3. Resultaten jongeren.

In totaal hebben 48 jongens en meisjes (respektievelijk 26 en 22) de vragenlijst ingevuld.

Het blijkt, dat 41 van de 48 kursistjes in Neerbosch-Oost wonen, dat er 2 uit Hees, 4 uit Heseveld en 1 uit Weurt komen.

Op de vraag of men al eens eerder een cursus van de Vrije Akademie gevolgd heeft, antwoorden 11 jonge kursisten met ja en 37 met nee. Van deze 11 gingen er 3 naar de Lindenberg, 2 naar Hatert en 6 naar andere instellingen.

Deze gegevens lijken voor zich zelf te spreken. Alle jonge deelnemers aan de activiteiten van de dependance in Neerbosch-Oost komen of uit die wijk zelf, of uit tegen Neerbosch-Oost aanliggende wijken. De betekenis van een dependance in de onmiddellijke omgeving lijkt hiermee voor de jeugd voldoende aangetoond.

BIJLAGE I

Cursusjaren	Aantal deelnemers				Vr.	C.C.	HA.	DU.	N.O.	ONB.	C.C.	HA.	DU.	N.O.	
	C.C.	HA.	DU.	N.O.											
1971-1972	M														
	C.C.	HA.	DU.	N.O.	C.C.	HA.	DU.	N.O.	ONB.	C.C.	HA.	DU.	N.O.	=	1716
1971-1972	325	67	52	--	977	147	135	--	13	--	--	--			
	GEH.				ONGEH.				ONB.						
1971-1972	C.C.	HA.	DU.	N.O.	C.C.	HA.	DU.	N.O.	C.C.	HA.	DU.	N.O.			
	413	60	87	--	702	138	95	--	200	16	6	--			= 1716
1972-1973	M														
	C.C.	HA.	DU.	N.O.	C.C.	HA.	DU.	N.O.	ONB.	C.C.	HA.	DU.	N.O.	=	1595
1972-1973	235	--	--	--	983	--	--	--	377	--	--	--			
	GEH.				ONGEH.				ONB.						
1972-1973	C.C.	HA.	DU.	N.O.	C.C.	HA.	DU.	N.O.	C.C.	HA.	DU.	N.O.			
	414	--	--	--	606	--	--	--	575	--	--	--			= 1595
1973-1974	M														
	C.C.	HA.	DU.	N.O.	C.C.	HA.	DU.	N.O.	ONB.	C.C.	HA.	DU.	N.O.	=	2118
1973-1974	290	55	35	46	1025	133	183	103	200	16	11	21			
	GEH.				ONGEH.				ONB.						
1973-1974	C.C.	HA.	DU.	N.O.	C.C.	HA.	DU.	N.O.	C.C.	HA.	DU.	N.O.			
	494	63	123	51	633	123	91	84	388	18	16	34			= 2118

BIJLAGE II

- (1) promillage deelnemers tot 15 jaar per wijk (van alle bewoners).
 (2) percentage deelnemers tot 15 jaar van de leeftijdskategorie 5 - 15 jaar.

	(1)	(2)		(1)	(2)
00 Benedenstad	-	-	20 Biezen	0,4	0,3
01 Centrum	3,7	4,1	21 Wolfskuil	0,4	0,3
02 Bottendaal	-	-	22 Hees	0,6	0,3
03 Galgeveld	3,7	3,2	23 Heseveld	0,5	0,3
04 Altrade	0,8	0,6	24 Neerbosch-Oost	6,2	3,3
05 Hunnerberg	1,4	1,0	25 Haven en Ind.ter.	-	-
06 Hengstdal	-	-			
07 Kwakkenberg	1,7	1,0	Nijmegen-West	1,8	1,0
08 Groenewoud	4,0	2,5			
09 Ooyse Schependom	-	-	31 Tolhuis	10,0 ^{**}	8,4 ^{**}
Nijmegen-Oost	1,7	1,2	32 Zwanenveld	-	-
			33 Meijhorst	0,9	0,4
10 Nijeveld	0,2	0,1	34 Lankforst	4,0	2,1
11 Hazenkamp	4,3	2,6	35 Aldenhof	6,0	2,7
12 Goffert	0,5	0,2	36 Malvert	3,6	1,8
13 St. Anna	5,5	3,6	37 Weezenhof	16,1 ^{**}	10,0 ^{**}
14 Hatertse Hei	2,6	1,9	Dukenburg	5,3 ^{**}	2,6 ^{**}
15 Grootstal	0,2	0,1			
16 Hatert	2,0	0,8	40 Lindenholt	-	-
17 Heyendaal	2,1	2,7	Nijmegen	2,2	1,3
18 Brakkenstein	0,5	0,2			
Nijmegen-Zuid	2,0	1,0			

* Cijfers voor Tolhuis, Weezenhof en Dukenburg zullen niet nauwkeurig zijn, daar de juiste aantallen inwoners van deze twee wijken ontbreken.

Deelname van buiten Nijmegen.

plaats	kursusjaar			plaats	kursusjaar		
	71	72	73		71	72	73
Angeren	1	3	4	Grave	4	3	7
Apeldoorn	1	1	1	Groesbeek	32	37	49
Afferden	1	-	-	Gennep	2	1	3
Arnhem	13	12	24	's Hertogenbosch	1	-	1
Beers	-	-	1	Huisseling	1	-	-
Bergeijk	-	1	-	Harskamp	2	1	1
Bemmel	8	10	8	Heumen, Malden	38	37	53
Bennekom	1	1	1	Heyen	1	-	-
Beek (Bergharen)	2	4	2	Haps	-	1	1
Beek, Ubbergen, Ooy	41	66	56	Horst	-	-	1
Berg en Dal	19	19	24	Langenboom	-	1	-
Balgog, Overasselt	2	8	15	Lobith	1	-	-
Beuningen	7	12	16	Leveth	2	-	-
Boven Leeuwen	2	-	-	Lent	3	10	9
Bergen (L)	4	2	-	Mill	1	3	1
Boxmeer	4	8	6	Millsbeek	3	6	5
Cuyk	7	13	15	Mook, Molenhoek	16	30	48
Doornenburg	2	-	2	Millingen	2	5	15
Doesburg	1	-	2	Oss	1	-	-
Dodewaard	1	3	2	Oosterbeek	3	-	1
Deest	1	-	1	Oosterhout	1	5	5
Druten	3	3	8				
Ewijk	-	2	1				
Elst	11	12	14				
Oeffelt	4	-	1				
Ottersum	-	2	-				
Oploo	1	-	-				
Ochten	-	-	1				
"Rest"	-	-	13				
Revenstein	-	1	1				
Renkum	-	-	1				
Terborg	1	1	-				
Uden	5	-	1				
Volkel	1	-	-				
Venray	1	1	2				
Valburg	1	1	-				
Velp	1	2	-				
Vierlingsbeek	2	-	-				
Veendendaal	-	-	1				
Wamel	-	-	2				
Wilbertoord	1	-	-				
Weert	7	11	13				
Winssen	1	-	2				
Wellerlooi	1	-	-				
Wijchen	27	40	69				
Well	-	-	1				
Zetten	-	2	11				
Zevenaar	4	4	2				
Totaal	210	405	527				

BIJLAGE IV

	verhouding man/vrouw											
	absoluut						relatief					
	mannen			vrouwen			mannen			vrouwen		
	71-72	72-73	73-74	71-72	72-73	73-74	71-72	72-73	73-74	71-72	72-73	73-74
dependance												
Lindenberg	325	235	290	977	983	1025	22	20	20	78	80	80
Hatert	67	9	55	147		133	31		27	69		73
Dukenburg	52		35	135		183	28		15	72		85
Neerbosch			46			103			28			72

gegevens ontleend aan onderzoek Neerbosch-Oost.

tabel onderwijs vrouwelijke kursisten.

soort onderwijs	aantal	in %
g.a.	5	8,2
huishoudschool / v.g.l.o.	5	8,2
M.A.V.O. / M.E.A.O. / e.d.	18	29,6
M.M.S.	4	6,6
H.A.V.O. / V.W.O.	9	14,8
Kweekschool/kleuterschool/ leraresopl.	13	21,3
Universiteit	7	1,3

tabel onderwijs mannelijke kursisten

soort onderwijs	aantal	in %
g.a.	1	10
M.A.V.O. / L.E.A.O.	2	20
V.W.O.	1	10
H.T.S.	1	10
Universiteit	5	50

Leeftijd kursisten Lindenberg.

leeftijd	aantal absoluut			aantal relatief			Nijmegen
	71-72	72-73	73-74	71-72	72-73	73-74	
5 - 9	118	125	125	9,4	8,1	3,5	8,4
10 - 14	155	192	112	12,5	12,4	7,6	8,6
15 - 19	138	146	141	11,0	9,4	9,6	8,9
20 - 24	295	334	304	23,6	21,5	20,7	11,2
25 - 29	195	273	301	15,6	17,6	20,5	9,3
30 - 34	97	133	143	7,8	8,6	9,7	6,3
35 - 39	86	115	92	6,9	7,4	6,3	5,5
40 - 44	57	82	84	4,6	5,3	5,7	5,5
45 - 49	42	66	58	3,4	4,3	3,9	5,3
50 - 54	33	40	46	2,6	2,6	3,1	5,0
55 - 59	19	25	31	1,5	1,6	2,1	4,6
60 - 64	9	13	23	0,7	0,8	1,6	4,2
65 - 69	2	8	12	0,2	0,5	0,8	3,6
70 - e.o.	7	4	7	0,6	0,3	0,5	6,0
Totaal	1253	1556	1479	100	100	100	100

Leeftijd kursisten Hatert

leeftijd	absoluut			relatief		
	71-72	72-73	73-74	71-72	72-73	73-74
5 - 9	60		35	28,0		17,8
10 - 14	47		53	22,0		26,9
15 - 19	15		10	7,0		5,1
20 - 24	26		31	12,1		15,7
25 - 29	22		37	10,3		18,8
30 - 34	21		7	9,8		3,5
35 - 39	8		8	3,7		4,1
40 - 44	5		3	2,3		1,5
45 - 49	6		6	2,8		3,0
50 - 54	1		3	0,5		1,5
55 - 59	2		1	0,9		0,5
60 - 64	1		3	0,5		1,5
65 - 69	-		-			
70 e.o.	-		-			
Totaal	214		197	100		100

Leeftijd kursisten Dukenburg.

leeftijd	absoluut			relatief		
	71-72	72-73	73-74	71-72	72-73	73-74
5 - 9	48		52	26,7		22,6
10 - 14	22		16	12,2		6,9
15 - 19	9		1	5,0		0,4
20 - 24	20		27	11,1		11,7
25 - 29	43		55	23,9		23,9
30 - 34	19		36	10,5		15,6
35 - 39	9		18	5,0		7,8
40 - 44	5		8	2,8		3,5
45 - 49	2		8	1,1		3,5
50 - 54	1		4	0,6		1,7
55 - 59	-		2	-		0,9
60 - 64	2		3	1,1		1,3
65 - 69	-		-	-		-
70 - e.o.	-		-	-		-
Totaal	180		230	100		100

leeftijd kursisten in Neerbosch-Oost.

jaar	absoluut	relatief
leeftijd	73-74	73-74
5 - 9	40	24,1
10 - 14	16	9,6
15 - 19	9	5,4
20 - 24	22	13,2
25 - 29	28	16,9
30 - 34	10	6,0
35 - 39	21	12,6
40 - 44	11	6,6
45 - 49	3	1,8
50 - 54	4	2,4
55 - 59	1	0,6
60 - 64	1	0,6
65 - 69	-	-
70 - e.o.	-	-
Totaal	166	100

GEMEENTE NIJMEGEN

WIJK - EN BUURTINDELING

Nijmegen - Oost

- 00 Benedenstad
- 01 Centrum
- 02 Bottendaal
- 03 Galgeveld
- 04 Altrade
- 05 Hunnerberg
- 06 Hengstdal
- 07 Kwakkenberg
- 08 Groenewoud
- 09 Ooyse Schependom

Nijmegen - Zuid

- 10 Nije Veld
- 11 Hazenkamp
- 12 Goffert
- 13 St. Anna
- 14 Hatertse Hei
- 15 Grootstal
- 16 Hatert
- 17 Heyendaal
- 18 Brakkenstein

Nijmegen - West

- 20 Biezen
- 21 Wolfskuil
- 22 Hees
- 23 Hese Veld
- 24 Neerbosch
- 25 Haven- en Industrierrein

Groot - Dukenburg

- 31 Tolhuis
- 32 Zwanenveld
- 33 Meijhorst
- 34 Lankforst
- 35 Aldenhof
- 36 Malvert
- 37 Weezenhof
- 38 Vogelzang
- 39 Staddijk
- 40 Lindenholt

